

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ
«Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας
στη Διδακτική Πράξη»

Σύρος, 26-28 Ιουνίου 2015

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Δημιουργία μοντέλου αισθητικών κριτηρίων για αποτελεσματικό οπτικό σχεδιασμό εκπαιδευτικών ιστότοπων

Ασφάλεια

Ευχρηστία

Αλληλεπίδραση

Συντηρησιμότητα

Λειτουργικότητα

Πλοήγηση

Ταχύτητα

Αισθητική;

Web Design

Είναι η διαδικασία σχεδιασμού και ανάπτυξης ενός ιστότοπου.

Στόχος είναι η προβολή του περιεχομένου των ηλεκτρονικών σελίδων στο διαδίκτυο.

Ομάδα παραγωγής για τον συντονισμό και τον έλεγχο της παραγωγής.

Ομάδα παραγωγής

- Ομάδα Περιεχομένου - Συλλογής Στοιχείων
- Ομάδα Ηλεκτρονικής Υλοποίησης - Σχεδιασμού
- Ομάδα Προγραμματισμού - Τεχνικής Ανάπτυξης

Σχεδιασμός

- Αρχιτεκτονική του ιστότοπου**
- Προσβασιμότητα
 - Πλοηγησιμότητα
 - Δυνατότητα αναζήτησης
 - Ποιότητα των συνδέσμων
 - Αισθητική παρουσίαση

Αναγκαιότητα της αισθητικής στον σχεδιασμό

Ο λάθος σχεδιασμός μπορεί:

- να προκαλέσει καταπόνηση των ματιών,
- να δημιουργήσει σύγχυση,
- να αποσπάσει την προσοχή,
- να μειώσει την αναγνωσιμότητα,
- να μειώσει την αποτελεσματικότητα του χρήστη,
- να αποτρέψει τον χρήστη στο να περιηγηθεί στον ιστότοπο.

Είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού στο κοινό στο οποίο απευθύνεται. Κάθε ιστότοπος δεν δημιουργείται για προσωπικούς (μόνο) λόγους, αλλά επιτελεί έναν σκοπό (ενημερωτικό, εκπαιδευτικό, διαφημιστικό κ.λπ.).

Αισθητική Παρουσίαση

Συνέπεια και κομψότητα

Ποιότητα γραφικών

Ποιότητα τυπογραφίας

Χρήση χρωμάτων

➔ Τα διαφορετικά τμήματα και οι διαφορετικοί ρόλοι πρέπει να είναι διακριτά για τον χρήστη. Η διαφοροποίηση μπορεί να επιτευχθεί με **οπτικές ενδείξεις** όπως το σχήμα, το χρώμα, το μέγεθος ή η θέση.

- ➔ Τα στοιχεία με κοινή σημασιολογία θα πρέπει να ακολουθούν τους **ίδιους κανόνες στις διαφορετικές σελίδες** ενός ιστότοπου.
- ➔ Η διαχείριση μορφής και χώρου μπορεί να επιτευχθεί με:
- **στοίχιση - περασιές** γραμμάτων και στοιχείων μεταξύ τους
 - **δημιουργία πλαισίων** προκειμένου να αναδειχθούν κάποιες πληροφορίες, να διαχωριστούν ή-και να ιεραρχηθούν.

➔ Τα γραφικά πρέπει να εμφανίζονται:

- σε καλή ανάλυση
- με αναλογικές διαστάσεις (χωρίς παραμόρφωση)
- χωρίς πολύπλοκα εφέ που κουράζουν.

➔ Να αποφεύγονται:

- οι εικόνες που δεν προσθέτουν στο περιεχόμενο
- οι εικόνες ως υπόβαθρο κειμένων, καθώς δυσχεραίνουν την αναγνωσιμότητα.

➔ Πολλές φορές χρησιμοποιείται μεγάλος αριθμός γραμματοσειρών, που μοιάζει σα να έχει παρασυρθεί ο σχεδιαστής από τις πολλές δυνατότητες που του δίνονται.

- ➔ Θα πρέπει να είμαστε **προσεκτικοί με τη χρήση γραμματοσειρών**. Να χρησιμοποιούμε ένα σχετικά μικρό αριθμό και να υπάρχει συνέπεια ως προς τον τρόπο χρήσης (τίτλοι, υπότιτλοι, κείμενα, menu, κουμπιά κ.λπ.).
- ➔ Αποφυγή υπογράμμισης κειμένου που δεν αποτελεί σύνδεσμο.
- ➔
- Στοίχιση μεταξύ των κειμένων.
 - Καθαρότητα και περιεκτικότητα.
 - Μικρές προτάσεις και μικροί παράγραφοι.

➔ Η επιλογή του κατάλληλου χρώματος ή συνδυασμού χρωμάτων είναι πολύ σημαντική.

➔ Το χρώμα μπορεί:

- να τραβήξει την προσοχή και να καθοδηγήσει το μάτι του θεατή
- να μεταφέρει σκέψεις και μηνύματα εύκολα και γρήγορα
- να προκαλέσει συναισθήματα
- να οργανώσει πληροφορίες
- να χαρακτηρίσει ομοειδή αντικείμενα και να διαχωρίσει ανόμοια πράγματα
- να ενεργοποιήσει τη μνήμη.

Αισθητική Παρουσίαση/

Χρήση χρωμάτων

α) Αναγνωσιμότητα

- ➔ Όταν δύο ή περισσότερες αποχρώσεις χρησιμοποιούνται μαζί, η αντίθεση στη **φωτεινότητα** (όχι η χροιά και ο κορεσμός) είναι αυτή που καθορίζει τη δυνατότητα ανάγνωσης ενός κειμένου.

Μέτρια	Δύσκολα	Εύκολα
Μέτρια	Δύσκολα	Εύκολα

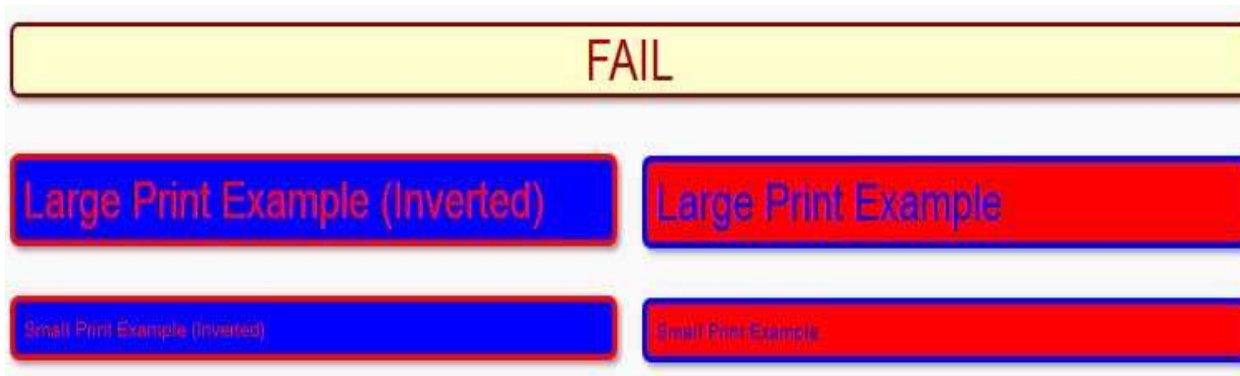
Τα χρώματα του κειμένου και του φόντου έχουν την ίδια φωτεινότητα και δημιουργούν την εντύπωση της δόνησης. Όταν η οκτίνα αποχρωματιστεί το κείμενο δεν είναι εμφανές.

Αισθητική Παρουσίαση/

Χρήση χρωμάτων

α) Αναγνωσιμότητα

- ➔ Στο διαδίκτυο διατίθενται εργαλεία, όπως το **Color Contrast Tester**, τα οποία επιτρέπουν τον έλεγχο της αναγνωσιμότητας των κειμένων σε σχέση με το φόντο, εισάγοντας τη δεκαεξαδική τιμή των χρωμάτων.

Έλεγχος μεταξύ των χρωμάτων #202FFF (μπλε) και #FF0000 (κόκκινο)

β) Συμβολισμός & επιδράσεις

- ➔ Ένα σημαντικό στοιχείο είναι η σύνδεση των χρωματικών επιλογών του ιστοτόπου με μία ιδέα, έννοια, μήνυμα. Για παράδειγμα, **το μπλε χρώμα:**

Εκφράζει αλήθεια, αιωνιότητα, αθανασία, αρμονία, εμπάθυνση, διαλογισμό, ηρεμία, άπειρο. Συνδέεται με τη συνείδηση και τη διάνοια. Είναι το χρώμα της νοημοσύνης, της γνώσης, της καθαρής σκέψης και της λογικής συμπεριφοράς.

- ➔ Τα χρώματα προκαλούν φυσιολογικές μεταβολές, αντιδράσεις και επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό. Π.χ. **το μπλε χρώμα:**

Επιβραδύνει το σφυγμό, βαθαίνει την αναπνοή, κατευνάζει και ηρεμεί. Το μπλε ενεργεί ως ένα διαφανές χρώμα για το 65% του χρόνου που δαπανά κάποιος παρακολουθώντας μια ιστοσελίδα.

γ) Κοινό

- ➔ Ο δημιουργός πρέπει να είναι ενήμερος για το κοινό στο οποίο απευθύνεται ο ιστότοπος.

Τα παιδιά συχνά προτιμούν απλά σχήματα και βασικά έντονα χρώματα, ενώ σε μεγαλύτερες ηλικίες προτιμάται η μονοχρωμία ή η διχρωμία.

δ) Εμπειρίες - συσχετισμοί

- ➔ Τα χρώματα συνδέονται με διάφορες εμπειρίες και φυσικά αντικείμενα. Π.χ. στον σχεδιασμό ιστοτόπων, το μπλε χρώμα στο κείμενο σχετίζεται άμεσα με την ύπαρξη συνδέσμων.
- ➔ Ένα σήμα-λογότυπο με συγκεκριμένο χρωματικό συνδυασμό, μπορεί να αποτελέσει τον οδηγό για τα χρώματα του ιστοτόπου.

Λογότυπο και αρχική σελίδα του Πανεπιστημίου του Michigan

Αισθητική Παρουσίαση/

Χρήση χρωμάτων

ε) Κωδικοποίηση

➔ Το χρώμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σα μέθοδος κωδικοποίησης και, λειτουργώντας σαν οπτικός οδηγός, να διευκολύνει την πρόσβαση στις πληροφορίες που μεταφέρει.

Ο ιστότοπος των Διαδραστικών Σχολικών Βιβλίων

Αισθητική Παρουσίαση/

Χρήση χρωμάτων

στ) Συνδυασμοί χρωμάτων

➔ Για τη δημιουργία χρωματικών συνδυασμών, υπάρχουν εργαλεία και βοηθήματα όπως ο **χρωματικός κύκλος** και οι **χρωματικές παλέτες**.

Ερωτηματολόγιο για αισθητικά κριτήρια

- ✓ Έχει ο ιστότοπος μία ξεκάθαρη, δομημένη και εύχρηστη **διάταξη**;
- ✓ Είναι η διάταξη συνεπής σε όλες τις σελίδες;
- ✓ Υπάρχει στοίχιση γραμμάτων και στοιχείων μεταξύ τους;
- ✓ Αναδεικνύονται, διαχωρίζονται, ιεραρχούνται οι πληροφορίες που παρουσιάζονται;
- ✓ Είναι εύκολο να εντοπιστούν όλα τα σημαντικά στοιχεία;
- ✓ Τα στοιχεία με κοινή σημασιολογία ακολουθούν τους ίδιους κανόνες σε όλες τις σελίδες;
- ✓ Διευκολύνει ο τρόπος εμφάνισης των κειμένων στην πρόσβαση της πληροφορίας;
- ✓ Είναι η **γραμματοσειρά** των κειμένων ευκρινής;
- ✓ Ποικίλει το μέγεθος των κειμένων κατάλληλα, ανάλογα με τη χρήση;
- ✓ Χρησιμοποιούνται το πολύ έως τρεις γραμματοσειρές;
- ✓ Υπάρχει συνέπεια ως προς τον τρόπο χρήσης των γραμματοσειρών;
- ✓ Το χρώμα των γραμμάτων βοηθά την αναγνωσιμότητα;
- ✓ Συνδέεται η επιλογή των **χρωμάτων** με το περιεχόμενο του ιστότοπου;
- ✓ Λαμβάνεται υπόψη το κοινό, στο οποίο απευθύνεται ο ιστότοπος, για την επιλογή των χρωμάτων;
- ✓ Συνδέονται τα επιλεγμένα χρώματα με προηγούμενες εφαρμογές (π.χ. λογότυπο);
- ✓ Χρησιμοποιείται το χρώμα ως μέθοδος κωδικοποίησης, και παρατηρείται σταθερότητα στην κωδικοποίηση αυτή;
- ✓ Αποτελούν οι επιλεγμένοι χρωματισμοί (σε κείμενα, φόντο και γραφικά) μία ευχάριστη παλέτα, η οποία είναι συνεπής σε όλες τις σελίδες;
- ✓ Σχετίζονται τα γραφικά με το περιεχόμενο του ιστότοπου;
- ✓ Εμφανίζονται τα **γραφικά** σωστά, χωρίς να κουράζουν τον αναγνώστη;
- ✓ Είναι η συνολική παρουσίαση ελκυστική και παρακινεί τον αναγνώστη να μείνει ή/και να επιστρέψει στον ιστότοπο;

Συμπεράσματα

Οι ερωτήσεις, που στόχο έχουν τις θετικές απαντήσεις:

- αποτελούν

κανόνες σχεδιασμού αλλά και **κριτήρια αξιολόγησης** ενός ιστότοπου, σε θέματα που αφορούν στην εμφάνιση του περιεχομένου στην οθόνη.

- συνθέτουν

ένα μοντέλο ποιότητας αισθητικών κριτηρίων για αποτελεσματικό οπτικό σχεδιασμό εκπαιδευτικών ιστότοπων.

Συμπεράσματα

Ωστόσο, **τα αισθητικά κριτήρια συνυπάρχουν με τα κριτήρια:**

- Διαφάνειας-σαφήνειας στόχων (π.χ. σκοπός και στόχοι του ιστότοπου)
- Περιεχομένου (π.χ. ποιότητα, πληρότητα, επικαιρότητα, λογική οργάνωση)
- Πολιτικής (π.χ. πνευματικά δικαιώματα)
- Σχεδιασμού (π.χ. προσβασιμότητα, πλοηγησιμότητα, αισθητική)
- Αλληλεπίδρασης (π.χ. ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των χρηστών)

Επομένως, **το μοντέλο αισθητικών κριτηρίων που προτείνεται, θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα κριτήρια, προκειμένου όλα μαζί να καθιστούν έναν ιστότοπο αξιόπιστο.**

ΠΑΤΣΙΑΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Ευχαριστώ πολύ